

BÖLÜM 16

ÇİÇEK TERAPİ (FLOWER THERAPY) VE TIPTA UYGULAMALARI DOĞANIN MUCİZESİ: ÇİÇEKLER

İlkay BAHÇECİ¹

*“İnsanın ruhsal ve bedensel dengesine kavuşması için
bitkiler aleminde gelen mutlu dostlarımız: çiçekler”*

Edward Bach’

GİRİŞ

Çiçekler yaratıcının kainatta insanoğluna verdiği en güzel hediyelerdendir. Sahip oldukları görüntüleri ve kokuları sayesinde birbirimize verdiğimiz hediye ve dekorasyonun çok ötesinde kişilere pozitif mesajlar iletir. Çiçekler hayata güzel bakmaya ve güzellikleri görmeye vesile olduğu gibi kişinin bedensel, zihinsel ve ruhsal sağlığını koruma ve tedavi etmede kullanılagelen gizemli ve özel varlıklardır.

Çiçek terapinin içinde yer aldığı geleneksel ve tamamlayıcı tıp tedavisi Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre batı ülkelerinde yapılan hukuki düzenlemeler ile 50 yıla yakın süredir modern tıp tedavisinde uygulanmasına karşın ülkemizde 27.10.2014 tarihli Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği kapsamında hastalıkların tanı ve tedavisinde de kullanılabilir duruma gelmiştir (1,2,3).

Çiçek terapi veya tıbbi bitki diyebilmek için çiçeğin veya bitkinin kendisinin ya da bir kısmının hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanılması gerekir.

Tarihçe

Çiçeklerin tedavide kullanımı insanoğlunun dünyaya gelişi ile başlamıştır (4). Öyle ki mitolojide tanrıların bu varlıkları kutsayarak insanlara hediye verdiklerine inanılmıştır

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD., ilkay.bahceci@erdogan.edu.tr

dünyada gerekli hukuki düzenlemelerle çiçeklerin tedavide kullanımı kontrol altına alınmalı elde edildiği doğanın hoyratça tüketilmesi engellenmelidir. Gerektiğinde kültür ekimleri yapıp çiçeklerin soylarının tükenmesi önlenmelidir.

Çiçeklerle yapılan tedavi konunun uzmanlarınca yapılmalı ve hekimlerin kontrolü altında olması sağlanmalıdır. Şehir planlamasında ve çevre düzenlemesinde tıbbi önemi olan bitki ve çiçekler daha profesyonel şekilde değerlendirilmeli ve özellikle sağlık kuruluşlarının dizaynı iyileştirici alanlar olarak düşünülüp düzenlenmesi yapılmalıdır.

Bitkiler-çiçekler sahip oldukları antimikrobiyal etkileri sayesinde dirençli enfeksiyonlarda kullanılacak alternatif yöntem olmaya adaydır. Ancak bu etkinliklerinin tam saptanması ve bu standardizasyonun iyi yapılması gerekmektedir.

Çiçek terapinin de içinde yer aldığı geleneksel ve tamamlayıcı tıp olarak kabul edilen birimin modern tıp ile birlikte değerlendirip yeni yaklaşımlar sergilenmelidir. Ayrıca gelecekte tıp fakültelerinde ders olarak müfredata dahil edilmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

1. National Center for Complementary and Integrative Health (internet). Complementary, alternative, or integrative health: what's in name?(cited 2019 Feb 27). Available from: <https://nccih.nih.gov/health/integrative-health>.
2. European Federation for Complementary and Alternative Medicine (internet). CAM Definition (cited 2019 Feb 27). Available from: <http://www.efcam.eu/cam/cam-definition/>.
3. Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği. Resmi Gazete Sayı No:29158. (27.10.2014).
4. Endemik Bitkilerden Antimikrobiyal Maddeler, Petroyağ Ar-Ge Merkezi, 23-25 Şubat 2018, 8. Kozmetik Kongresi Antalya
5. Gezgin, D. Bitki Mitosları. Sel Yayıncılık. 2006.
6. Aslan, R, Karakuş Z. Gelenekten Günümüze Tıbbi ve Aromatik Bitkiler. Ayrıntı Dergisi. 2019;7(73):60-66.
7. Solomou AD, Martinos K, Skoufogianni E, et al. Medicinal and aromatic plants diversity in Greece and their future prospects: A review. *Agricultural Science*. 2016; 4(1): 9-21.
8. Tansuğ, S. Türklerde Çiçek Sevgisi ve Sümbül-nâme, Grafik Sanatlar Matbaacılık A.Ş. İstanbul, 1988.
9. Köprülü OF, Uzun M. Akşemseddin, Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul. 1989; 2(1): 299 - 302.
10. World Health Organization. General guidelines for methodologies on research and evaluation of traditional medicine. Geneva: World Health Organization, 2000.
11. Charles Edwin Wheeler. Photothèque-Homéopathique-Homéopathe International, Prescribing on the basis of Nosodes & Bowel Nosodes Homoeopathy Clinic Website.
12. Edward Bach. The Bach Flower Remedies Flower Therapy. www.webmd.com
13. Staff W. "Edward Bach, M.B. Lond". *The Lancet*. 1936 ; 228 (5912): 1492.
14. Wood M. Vitalism: The History of Herbalism, Homeopathy, and Flower Essences. North Atlantic Books. 2000:(ISBN 978-1-55643-340-5):185-186
15. Paterson J. The Bowel Nosodes. Kalpaz Publications. 2017, ISBN-10 : 9351285499 ,ISBN-13 : 978-9351285496, p: 1-20
16. [https://www.ribbonflowers.com/bach-cicekle-ri-terapisi/\(internet\)](https://www.ribbonflowers.com/bach-cicekle-ri-terapisi/(internet))
17. Ulrich R,S. Effects of gardens on health outcomes: Theory and research. In C. Cooper Marcus & M. Barnes (Eds.), *Healing Gardens: Therapeutic Benefits and Design Recommendations*. New York: John Wiley, 1999: pp. 27-86.
18. Pouya S, Bayramoğlu E, Demirel Ö. Şifa Bahçesi Tasarım Yöntemlerinin Araştırılması. *Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi*. 2015 ;15(1): 15-25
19. Kösa S, Güral S,M. Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Ve Peyzajda Kullanımları, PEYZAJ - Eğitim, Bilim, Kültür Ve Sanat Dergisi. 2019; (1):41-54
20. Kafi M, Homayouni G, Ebadi M, et al. Application of Medicinal And Aromatic Plants In Landscape Design & Healing Garden, *Entesharath Amuzesh Keshavarzi*, 2015,Tahran.
21. Mouhssen L. Methods to Study the Phytochemistry and Bioactivity of Essential oils. *Phytother . Res*. 2004; 18: 435-448.
22. Faydaloğlu E, Sürücüoğlu MS. Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Antimikrobiyel, Antioksidan Aktiviteleri ve Kullanım Olanakları. *EÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2013; 6(2):233-265.
23. Unsal V. Toroğlu, S. Kurutaş, E. et al. Dereotu, semizotu ve roka'da antioksidan ve antimikrobiyal aktivitenin araştırılması. *Nevşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi*. 2014; 3(2): 25-32.
24. McLean KG, Johnston S, Castillo AR. The role of indigenous peoples in global environmental governance: Looking through the lens of

Doğanın Mucizesi: Çiçekler

- climate change. Green Economy and Good Governance for Sustainable Development: Opportunities, Promises and Concerns, United Nations Press, 2012, Tokyo.
25. Aftab TA. Review of medicinal and aromatic plants and their secondary metabolites status under abiotic stress. *Journal of Medicinal Plants*. 2019; 7(3):99-106.
 26. Al-Howiriny TA. Composition and Antimicrobial Activity of Essential Oil of *Salvia lanigera*. 2003; 6(2):133-135.
 27. El-Shazly A, Dorai G, Wink M, Composition And Antimicrobial Activity Of Essential Oil And Hexane-Ether Extract Of *Tanacetum Santolinoides*, (Dc.) Feinbr. And Fertig. 2002; 620-623)
 28. Uluslararası GETAT Kongresi, İstanbul, 24-27 Nisan 2019, Kongre Özet Kitapçığı syf: 205-206
 29. Willcox ML, Bodeker G. Sıtma için geleneksel bitkisel ilaçlar. *BMJ* 2004; 329: 1156-9 doi: 10.1136 / bmj.329.7475.1156 pmid: 15539672.
 30. Arabacı O, Bayram E. Aydın ekolojik koşullarında lavanta (*Lavandula angustifolia* Mill.)'nın Bazı agronomik ve kalite özellikleri üzerine bitki sıklığı ve azotlu gübrenin etkisi. *Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*. 2005; 2(2):13-19.
 31. İlkimen H, Gülbandır A. Lavanta, Ada Çayı, Kekik ve Papatya Ekstrelerinin Antimikrobiyal Etkilerinin Araştırılması. *Türk Mikrobiyal Cem Dergisi*. 2018;48(4):241-246
 32. Güler HK, Dönmez İ, Aksoy SA. Tıbbi ve aromatik bitkilerin antibakteriyel aktivitesi ve tekstil sektöründe kullanımı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fen Dergisi*. 2015; 10(2): 27-34
 33. Parlak S, Gönültaş O, Hamurcu H. Gümüşi ıhlamur (*Tilia tomentosa* Moench) doğal popülasyonlarında çiçek yağ verimini etkileyen fizyografik faktörler. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*. 2019;20 (1):1-6.
 34. Santoro GF, Das Graças Cardoso M, Guimarães L et al. Effect of oregano (*Origanum vulgare* L.) and thyme (*Thymus vulgaris* L.) essential oils on *Trypanosoma cruzi* (Protozoa: Kinetoplastida) growth and ultrastructure. *Parasitology Research*. 2007;100(4):783-790.
 35. Bayar FU, Çınar O. Kültür koşullarında yetiştirilen farklı *Origanum* spp. türlerinin bazı verim ve kalite parametreleri. *Derim*. 2020;10-17.
 36. Kaskatepe B, Yıldız SS, Kıymacı ME. et al. Chemical composition and antimicrobial activity of the commercial *Origanum onites* L. oil against nosocomial carbapenem resistant extended spectrum beta lactamase producer *Escherichia coli* isolates. *Acta Biologica Hungarica*. 2017; 68(4):466-476.
 37. Yeşilbağ D. Yumurtacı bildirgin rasyonlarına biberiye ve rezene uçucu yağı ilavesinin performans ve yumurta kalite parametreleri üzerine etkisi. *Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*. 2018; 65(4):413-418.
 38. Karayel HB. Kütahya-Gediz koşullarında yetiştirilen rezene (*Foeniculum vulgare* Mill.) bitkisinin uçucu yağ bileşenlerinin belirlenmesi. *Avrupa Bilim Ve Teknoloji Dergisi*. 2019; (16):131-135.
 39. Haşimi N, Kızıl S, Tolan V. Rezene ve adaçayı uçucu yağlarının antimikrobiyal aktivitesi üzerine bir araştırma. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*. 2015; 5(2):227-23.
 40. Sönmez Ç, Soysal AÖŞ, Yıldırım A. et al. Farklı biçim zamanlarının yeşil ve mor fesleğen (*Ocimum basilicum* L.) tiplerinde bazı verim ve kalite özellikleri üzerine etkisi. *Anadolu Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Dergisi*. 2019; 29(1):39-49
 41. McKay DL, Blumberg JB. A review of the bioactivity and potential health benefits of chamomile tea (*Matricaria recutita* L.). *Phytotherapy Research: An International Journal Devoted to Pharmacological and Toxicological Evaluation of Natural Product Derivatives*. 2006; 20(7): 519-530.
 42. Toker G. Ihlamur çiçek ve kabuklarının biyolojik aktivitesi ve kullanılışı. *FABAD Journal of Pharmaceutical Sciences*. 1995;20: 75-79
 43. Hajzadeh M, Yıldırım M, Karagöz U. et al. Farklı yaşlardaki anason (*Pimpinella anisum* L.) tohumlarının çimlenmesine gibberellikasin (Ga3) etkisi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Doğa Bilimleri Dergisi*. 2017; 20:332-336.
 44. Mahady GB, Fong HHS, Farnsworth NR. Botanical dietary supplements: quality, safety and efficacy. 2001. Lisse, The Netherlands: Swets and Zeilinger.
 45. Çırak C, Kurt D. Önemli tıbbi bitkiler olarak *hypericum* türleri ve kullanım alanları. *Anadolu Journal of Aegean Agricultural Research Institute*. 2014; 24(1):42-58.
 46. Gökçe Z, Efe L. Çemen (*Trigonella foenum-graecum* L.) bitkisinin kullanım alanları ve tıbbi önemi. *Nevşehir Bilim Ve Teknoloji Dergisi*. 2016; 5:355-363
 47. Wu Z, Cai YS, Yuan R. et al. Bioactive pterocarpanes from *Trigonella foenum-graecum* L. *Food Chemistry*. 2020; 313: 126092.
 48. Çallıoğulları P. Çay olarak tüketilen bazı bitkilerin sindirim enzimleri üzerinde in vitro inhibitör etkilerinin araştırılması. 2016; Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi.
 49. Varlı M, Hancı H, Kalafat G. Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Üretim Potansiyeli ve Biyoyararlılığı. *Research Journal of Biomedical and Biotechnology*. 2020; 1: 24-32.